

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2910

Vragen van de leden **Van Klaveren** en **Bontes** (Groep Bontes/Van Klaveren) aan de Ministers van Veiligheid en Justitie en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *de stelselmatige terreur tegen joden in Nederland* (ingezonden 28 juli 2014).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) mede namens de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 3 september 2014) Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nr. 2816

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Nederlandse Joden huren bewaking in»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2 en 3

In hoeverre deelt u de afgrijzing van het gegeven dat Joodse Nederlanders stelselmatig worden uitgescholden, geïntimideerd en zelfs met de dood bedreigd?

Op welke manier richt u zich, gezien de omvang, specifiek op het bestrijden van het groeiende islamitische antisemitisme in onze maatschappij? Erkent u deze ontwikkeling überhaupt?

Antwoord 2 en 3

Het kabinet verwerpt antisemitisme en elke andere vorm van discriminatie. Ieder mens moet zich in Nederland veilig en gerespecteerd voelen. Door racisme of antisemitisme gedreven geweld van wie dan ook vormt een bedreiging van onze rechtsstaat die hard wordt aangepakt door het Kabinet. De stijging van het aantal meldingen van antisemitisme in de afgelopen weken lijken vooral voort te komen uit versterkte tegenstellingen als gevolg van de affiniteit van mensen in Nederland met één van de strijdende partijen in het Midden-Oosten. Het is goed invoelbaar dat mensen in Nederland uiting geven aan zorgen, verdriet en woede over wat elders in de wereld gebeurt. We zijn er echter met elkaar voor verantwoordelijk dat conflicten die zich elders in de wereld afspelen niet leiden tot antisemitische en anderszins

¹ De Telegraaf, 26 juli 2014

discriminatoire uitingen of oplopende spanningen en conflicten tussen bevolkingsgroepen in onze Nederlandse samenleving en dat wij elkaar met wederzijds respect tegemoet blijven treden. Vanuit dat perspectief zal er door het Kabinet ook een interreligieuze bijeenkomst worden georganiseerd in november.

Het Kabinet zal, zoals ook is aangekondigd in de gemeenschappelijke verklaring na het overleg met de Joodse organisaties op 4 augustus jongstleden, in navolging van verschillende gemeenten, het initiatief nemen met alle betrokken partijen om de oplopende spanningen tussen groepen te bespreken en waar nodig te interveniëren. We juichen het initiatief toe van de Raad van Moskeeën en de Unie van Marokkaanse Moskeeën Nederland om in moskeeën op te roepen tot tolerantie en zetten het gesprek graag voort. De Joodse gemeenschap vormt een onlosmakelijk onderdeel van Nederland, net als andere minderheidsgroeperingen. Wij zijn het erover eens dat de gesprekken tussen de vertegenwoordigers uit al deze gemeenschappen van grote waarde zijn.

Vraag 4

Heeft u geconstateerd dat de vele anti-Israëldemonstraties uitmonden in orgies van Jodenhaat? Zo ja, hoe gaat u voorkomen dat deze tendens zich voortzet?

Antwoord 4

Grondrechten zoals vrijheid van meningsuiting, vrijheid van godsdienst en recht van demonstreren, vormen een groot goed in ons land en verdienen zowel een krachtige als zorgvuldige bescherming. Deze grondrechten zijn begrensd als ze uitmonden in geweld, haatzaaien of discriminatie. Het recht om een bijeenkomst te organiseren is vastgelegd in de Grondwet en in internationale verdragen en vormt een belangrijke pijler van onze rechtsstaat. Op basis van de Wet openbare manifestaties (WOM) kan de burgemeester vooraf voorschriften en beperkingen verbinden aan een demonstratie, en de nodige veiligheidsmaatregelen treffen zodat de betoging ordelijk en vreedzaam verloopt. Deze bevoegdheden mag hij slechts aanwenden ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden. Het is de burgemeester op grond van de WOM niet toegestaan een demonstratie te verbieden of tegen te gaan omdat de betoging naar zijn inhoud of doelstelling, of vanwege de inhoud van de mee te voeren leuzen, ongewenst wordt geacht. De burgemeester heeft ook geen bevoegdheid tegen een demonstratie op te treden enkel ter voorkoming of beëindiging van strafbare feiten, aangezien het enkele feit dat iemand de strafwet overtreedt geen wanordelijkheid is in de zin van de WOM. De burgemeester, die het gezag heeft over de politie als het de handhaving van de openbare orde betreft, kan ingrijpen als sprake is van zodanige (strafbare) feiten dat (tevens) sprake is van (vrees voor) wanordelijkheden. In andere gevallen kunnen individuele demonstranten die de strafwet overtreden strafrechtelijk worden aangepakt en eventueel worden gearresteerd op grond van het strafrecht, maar dat moet dan de betoging onverlet laten. Het Openbaar Ministerie (OM) heeft het gezag over de politie als het de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde betreft. Als tijdens een demonstratie bijvoorbeeld belediging van personen, opruiing tot geweld of haatzaaien tegen dan wel discriminatie van bevolkingsgroepen wordt geconstateerd, kan de politie optreden. Het is aan het Openbaar Ministerie om de strafbaarheid van deze handelingen te beoordelen. Deze beoordeling kan plaatsvinden tijdens of na het voordoen van het incident.

Vraag 5

Op welke wijze worden niet alleen joodse instellingen maar ook bedreigde personen tegemoet gekomen in de beveiligingskosten die zij genoodzaakt zijn te maken?

Antwoord 5

In eerste instantie zijn personen, en indien van toepassing hun werkgever, zelf verantwoordelijk voor hun beveiliging. Uiteraard worden door de overheid direct aanvullende maatregelen getroffen als de dreiging dusdanige vormen aanneemt dat van personen en de organisaties waartoe zij behoren, redelijkerwijs niet meer kan worden verwacht dat zij hier zelf weerstand tegen

bieden. Het spreekt voor zich dat de eventuele (persoonsbeveiligings)maatregelen die de overheid treft, voor rekening van de overheid komen. Recent is extra capaciteit ingezet op de beveiliging van Joodse instellingen. Die bescherming zal blijven worden geboden zolang dat nodig is.